

قصہ ہزارگی

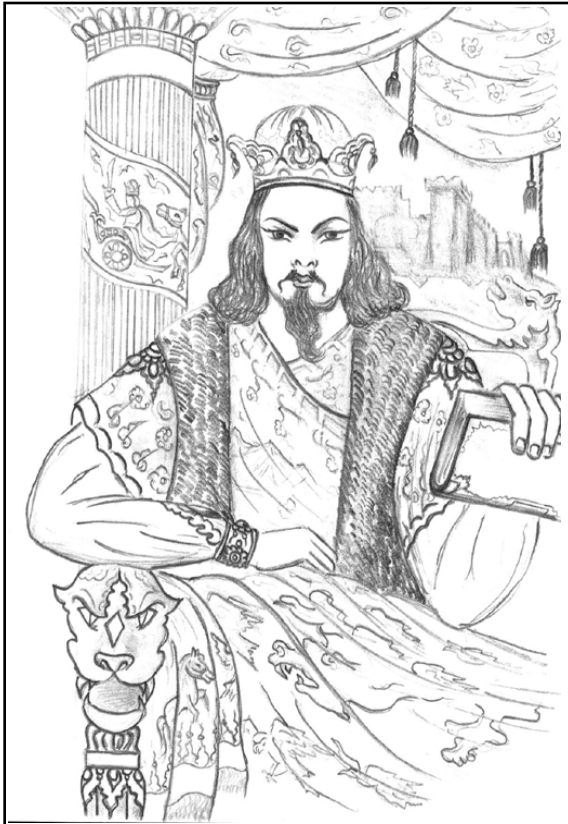
شماره نمبر 10

مُغول دختر

مُغُول دُخْتَر

دَ دَورِانای که شاهایون غرَجِستو دَ زور و باتوری بُود، مردُم از داد و دهش غور و غیرت ازی پادشایو وِرِدِ زبو گِرَفْتِه بُود. دَ آمی دَورا یک پادشاه بُود که عُمَر خُورِه دَ عدالت و مردُم داری تیر کده، صداقت و دُرستکاری ره پیشه خُو جور کده بُود. مردُم نادار و غریب، راه منده و بیوس تمام شی از نیای ازی پادشاه بُور موشد.

نام ازی پادشاه اَرَب شاه بُود. وختیکه مویایی شاه چَل شُدِه، خزانِ عُمَر شی نزدیک شُد، اورال و اید و بَرید ام از پاس بامو و سیه بار و نجیر دَ دَیده تیر شُد. شاه از مال و منالِ دُنیا دامون خُورِه جمع کده و کِلی تمام خزانه ره بَلدِه بچِه خُو دَد که تازه جوان شُدِه و خُونِ غیرت

دَ رگای شی مَوجوشید.

أرب بچه، بچه پادشاه، یک روز کلی خزانہ رہ گرفتہ رفت کُل خزانہ رہ توخ کد، دید کلی های تمام صندوقا مَوجودہ، لیکن کلی یک صندوقچہ نیستہ. او پیش آتہ خُو رفتہ گفت:

”ای قبیلہ عالم! کلی تمام صندوقا مَوجود استہ، مگم یک صندوقچہ استہ کہ کلی شی منده کہ شمو مرہ نَددید. موشہ امُو کلی امزُو صندوقچہ رہ مرہ بیدید؟“

پادشاه گفت: ”ای نُور دیدیمہ! پُشت ازُو قصہ نگرَدُو کہ سرگردانی درہ!“

أرب بچه شلہ شدہ دَ زاری گفت: ”ای قبیلہ عالم! باید از راز ازُو صندوقچہ باخبر شئم!“

أرب شاه هر چی أرب بچه رہ نصیحت کد کہ ”ازُو صندوقچہ تیر شو“
أرب بچه قبول نکد، تاکہ أرب شاه مجبور شدہ کلی صندوقچہ رہ بلدہ شی دَد. أرب بچه رفت و دانِ صندوقچہ رہ واز کد. یکدفعہ چیم شی دَ منہ صندوقچہ دَ یک عکس اُفتَد، عکس از یک دُختر بُود. دُختر کُجا بُود، ماہ چارده، پری مانند، بلند بالا، رُوی چون قُرص ماہ، مویایی غنجل دَ دُو طرف شی تیت و پرک، چیمای چون زاغ سیاه، چیم کُجا، چیم آهُو.

أرب بچه وختیکہ عکس رہ دید از حال رفت و بیہوش شد. او یک دل نہ،

صد دلِ عاشقِ عکس شده بُود. وختیکه دَ هُوش آمد، عکس ره گرفته،
 تُپک خورده، پیشِ پادشاه رفت. اَرَب شاه دید که رنگِ اَرَب بچه پیک
 پریده. شاه از رازِ دلِ اَرَب بچه با خبر شد و پیشانی شی عرق زد و دل
 شی بلده اَرَب بچه بسیار تپید. اَرَب بچه عکس ره دَ آتِه خُو نشو دده،
 بن بن شده گُفت: ” اَی عالم پناه! اِی عکس از کی استه؟ پری یه
 آدمی؟ دَ زمی یه یا دَ آسمو؟ که دل و جگر مَره سوزاند.“
 اَرَب شاه گُفت: ” اَی میوهِ دلَم! اِی عکس از مُغول دُختره که آتِه شی
 شهنشای هفت اقلیمه.“

وختیکه اَرَب بچه نامِ مُغول دُختر ره شنید، پایای شی سستی کد.
 نزدیک بُود از حال بوره، که دَ سختی خود خُو ره دَ اُطاق خُو رَسنده و از
 حال رفت. وختیکه اَرَب بچه بیدار شد، دید اَفتو رُوی دَ غرُوب شده.
 آسمو سرخ شده و بُوگی کُدم عاشق کُشته شده بشه و خُون شی دَ آسمو
 تیت شده شه.

اَرَب بچه دید عکسِ مُغول دُختر دَ رُوی بستر شی اُفتیده، عکس ره بال
 کده توخ کد، که مُغول دُختر دَ باغ و بوستان خُو پیش حیوان شیشته.
 اَرَب بچه هر دُو دیده شی پُر آو شد دَ آوازِ سوزناک شروع دَ بیت خاندو
 کد:

مُغول دُختر وَر ووری

دَ زیرِ تاکِ انگُوری

پری زادی که یا حوری

بیا نازوک مغول مه

ایا خرمون گل مه

آرب بچه عکس ره گرفته د باغ قصر بُور شد، رنگ شی زعفرانی شده و
بُوگی خُون از رگای شی کوچ کده بشد. چیم خوره از عکسِ مغول دختر
ختا نمی دد و با دلِ داغدار بیت میخاند:

مغول دخترِ اطلس پوش

چراغِ بخت مه خاموش

مره بازار بُبر بفروش

بیا نازوک مغول مه

ایا خرمون گل مه

آرب بچه شاو ره سفید واز کد. تمام شاو مارِ زخمی واری پیچ مُوخورد و
بیتابی مُوکد و پیش دریچه قد ماهِ چارده دردِ دلِ مُوکد.

صبا که آفتو از پسِ کوهای بلندِ هندوکش بُور شد، دیوِ شاو خیمه

سیای خوره جمع کده، از دشت و کوهای هزارستو کوچ کد. آرب بچه

حمام کده موی و کاکل خوره قد مُشک و عنبر شُشته سُونِ بارگای آرب

شاه ریی شد.

وختیکه آرب بچه د تالارِ قصر دُرُو شد، تمام وزیرای شاه و بُزرگای

مملکت د راهِ شی تعظیم کده او ره د طرفِ راستِ آرب شاه جای دد. آرب

بچه که رنگ شی پریده و چیمای شی دُو تازِ خُو گشته بُود، سُونِ وزیر اشاره کد. وزیر رُوی خُو سُونِ اَرَبِ شاه بال کده گُفت:

”ای قِبَلِه عالم! توره دَ دادارِ دادگر قَسَم، بُوگی ای مُغول دُختر کی یه و از کُدَم نسب و خاندانه که شاهزاده بزرگواره از خور و خواب اَندخته و آرام ره از وجود شی گرفته.“

اَرَبِ شاه که از حالِ اَرَبِ بچه دِلِ شی خُون بُود، گُفت: ”ای وزیرِ دانا! مُغول دُختر، دُخترِ شهنشای هفت اقلیمه. ما که سالها سال تلاش کدُم، غیر از عکس شی دیگه هیچ نشانی شی پیدا نَتَنِسْتُم. چند سال پیش یک کَینی جادوگر ای عکس ره بَلدِه مه اُورد و فقط اَمی قس گُفت که ’ای عکس از مُغول دُختر ره، که آتِه شی پادشای هفت اقلیمه و خِراج از هفت کِشور ره میگیره‘ کَینی جادوگر گُم شد و دیگه نشانی از مُغول دُختر ندرُم.“

اَرَبِ بچه پیش آتِه خُو زمی ره بوسه کده گُفت: ”ای خداوندگارِ دادیار! ما باید ای دُختر ره پیدا کنُم، اگه قِسمت مه بُود رُوی سُرخ پیش تُو پس مییم. دُوری ازو ره تَحْمَلِ نَمِیتَنُم. مَرِه اِجازه بدی که تن دَ قضا دده و بَلدِه پیدا کدونِ مُغول دُختر بورُم.“

اَرَبِ شاه اُو ره اِجازه دده گُفت: ”بورُو ای نُورِ دیدیمه، مگم خُدا ره

پُرْمُشت نَکُو. همیشه دَ یاد ازو یاور بی کسان بَش. اگه خاست

پَروردِگار بَشه تُو مِیتَنی مُغول دُختر ره پیدا کنی. دَ اَمیدِ خدا دَ نیتِ

راست و تکیه به یزدان مِیتَنی دَ سَرِ هر سختی بالِ مِشتِ شُنی و دَ هر مقصد که درِ بَرسی.

اَرَبِ بَچِه گَصُوبایی گاهِ آسِ تیزِ خُوره سوارِ شُدِه از قصرِ بُورِ شُد. دَ بَینِ درختایِ هَر دُو طرفِ سَرکِ سُونِ بُرونِ شارِ حرکتِ کد. مرغوکونِ سحرِ خیزِ شروعِ دَ جیکِ جیکِ و شورِ ماشورِ کده بُود.

اَرَبِ بَچِه از آوازِ جیکِ جیکِ مرغوکو فامید که دَ گَصُوبایِ گاهِ مورِ و ملخِ و مرغوکو شکرِ خدا ره ادا مونه. از زینِ آسِ تا شُدِه دَ زمیِ سجدِه شکرِ کده بَلدِه قسمتِ و همتِ خُو دعا گُفت. وختیکه سوارِ آسِ شُد، از دُورِ یکِ لشکرِ ره دید. وختیکه نزدیکِ لشکرِ رسید دید سوارایِ دلیرِ زینِ و یراقِ کده آمادِه یگو جایِ رفتویه. اَرَبِ بَچِه از سالارِ لشکرِ پُرسید:

” لشکرِ عزمِ کُجا ره دَرِه؟ ”

سالارِ لشکرِ گُفت:

” ای شاهزاده عالم! شاه و امیر سلامت باشه. شاه امر دده که قد

شاهزاده باشی و جان ره فدایِ خاکِ پایِ تُو کنی و همیشه رکابِ توره بوسه کنی.

اَرَبِ بَچِه گُفت:

” سَرِمِ فدایِ قدمِ شاه، حاجتِ دَ لشکرِ نی یه، فقط چند سوارِ قد از مه باشه.

اَرَبِ بَچِه قد چند سوارِ و دُو تازی دَ اُمیدِ پیدا کدون مَغولِ دخترِ خدا ره

یاد کده از دروازه شار بُور شُد. سُونِ بیابونای سوز و آباد ریی شُد.
روز ره تا بیگاه راه رافت و دَمِ غروب دَ دامونِ دَشت خیمه زد. سرِ سایه
بُود که سوارای شاه دَ قصدِ شکار رافت. تازه شام شُد و کم کم تریک
شُد بود. گرگ از میش فرق نَموشُد. ارب بچه یک مادیو (آسِ ماده) ره دَ
دشت ایله کد دَ ای نیت که:

” اگه مادیو گم شُد، ما میتنم مُغول دختر ره پیدا کنم. اگه دَ جای
مَند و گم نَشُد، تلاش از مه بی نتیجه یه. ” سوارای شاه یک آهو ره دَ
کَمَن گرفتَه پیش ارب بچه اُورد. ارب بچه آهو ره از کَمَن ختا دَدَه ایله
کد که ” کُشتونِ ازُو اوبال دَره. ” از خورجین خُو چند قُرص نان و یک
مقدار نمک بُور کده قد سوارای خو قاطی میل کد.

شاو ره دَ مَنه خیمه خاو شُد. صُوبا گاه ارب بچه از خاو بیدار شُد. هوای
خُنک و ملایم می چلید. اُو دَ یاد مادیو اُفتاد، دید مادیو گم شُد و
یگو نشان شی ام نی یه. چراغ اُمید دَ دل ارب بچه روشن شُد و از سوزِ
عشق بیت میخاند:

ازی پُشته دَ اُو پُشته
کورنگ مادیو نه گرگ کُشته
نه دُوز بُرده نه گرگ کُشته
عجب بختِ ارب گشته
بیا نازوکِ مُغولِ مه

آیا خرمونِ گلِ مه

ارب بچه آس خُوره زین کده، سواری شاه ره گُفت:

“ آی دوستای عزیزم، شُمُو زیاد وفادارید. خدا که دوستی و درُستی ره پیدا کده، شُمُو ره کامیاب دشته باشه. شُمُو بورید. ما تنا مورُم تاکه مُغول دختر ره پیدا کنم.”

سواری شاه یک آواز گُفت:

“ آی شاهزاده عالم! مو چطور توره تنا ایشته، خودون مو بوری، هرگز هرگز.....”

ارب بچه گُفت:

“ دَ طالع و تقدیر از مه نوشته یه که ما باید تنا بَلدِه مُغول دختر بورُم. شُمُو باید پس بورید، اجازه ندرید، قد از مه بایید.”

سواری شاه دید، شله شدو فایده ندره، پس سُونِ شارِ ریی شد و رافت. ارب بچه قد آس و دُو تازی دَ دِل صحرا مورافت که یک تَوَلی از پیش پای آس شی تیر شده سُونِ جای نامعلوم توتا کد. ارب بچه هر دُو تازی ره بَلدِه گرفتونِ تَوَلی ایله کد. هر دُو تازی تَوَلی ره دوند و دوند تاکه از پیش چیم ارب بچه گم شد.

ارب بچه آس خُوره جولو دَد از پاس هر دُو تازی، تاکه دَ هر دُو تازی رسید، دید که تَوَلی دَ بَین هر دُو تازی دَ دُو طرف شی خوشحالی کده بازی مونه. ارب بچه زیاد تعجب کد و بیت گُفت:

دای دشتای شیرازی

یکی اسب و دُو تازی

که با خرگوش کنه بازی

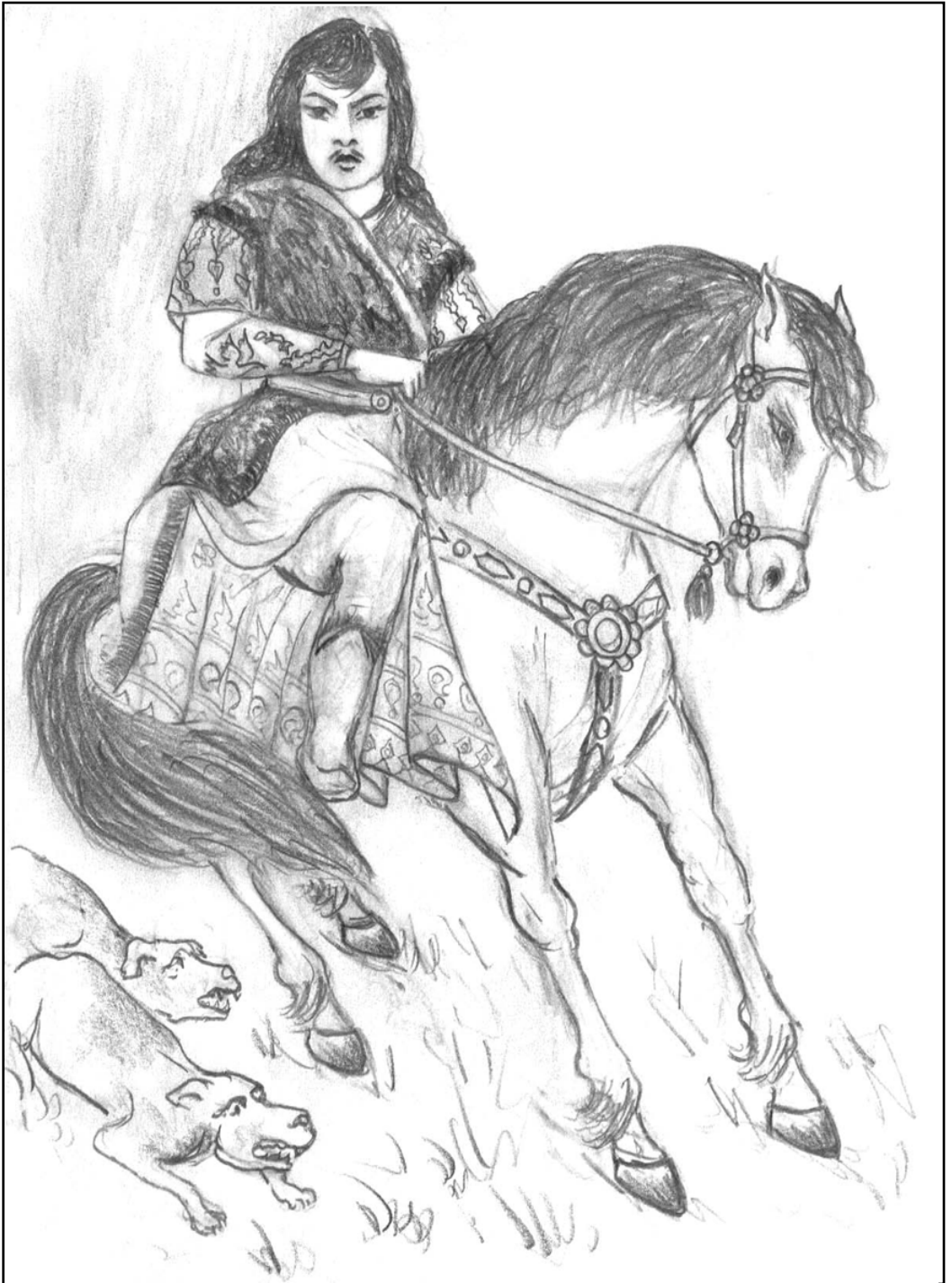
بیا نازوک مُغولِ مه

ایا خرمونِ گلِ مه

ارب بچه تَوَلّی ره ایله کَد. قد هَر دُو تازی سُونِ قِبَلَه رُخ مورافت که
یک روباه از پیش رُوی شی تیر شُد. ارب بچه ای ره دَ فالِ نیک گرفته،
تاخت و تاخت تاکه از دُور سواد باروی باغ دَ چیم شی خورد. آس خُوره
جولو دده خود خُو دَ باغستو رسند. وختیکه دَ باغ رسید از آس تا شده
از پخسه باغ بال شُد.

ارب بچه دید باغ استه که باغ کُجا بهشت بُود یا کاغ شداد.
هَر طرف جویبار بُود که غُلغُله کده مورافت، سبزه زار پُر از گل،
درختای پُر میوه که دَ سَر هَر شاخ شی بُلبل و قمری نغمه خوانی موکد.
بُوی میوه و عطرِ گلِ بیینی ارب بچه ره پُر کده بُود. ارب بچه دَ مَنه
باغ تا شُد. از بَین درختا رافت تاکه دَ نارِ آو رسید. دَ بَلَه نارِ آو یک
پُل بُود. از نزدیک پُل آوازِ سُونِی و دُول میماد. ارب بچه دَ بَلَه پُل رافت
که یکدغه چیم شی دَ مَنه حَوْض دَ عکسِ مُغولِ دختر

أفتاد، از حال رافت و پایای شی سُستی کد، دَ سختی خود خُوره اِداره

مُغولِ دخترِ دَ بَینِ چندِ کَنیزِ شِیشتِه بُود، سُرَایِنده و خِوانِنده پِیشِ
شی هُنرِ نُماییِ موکد. اربِ بچه دَ آوازِ سوزناکِ از سوزِ دلِ گُفت:

اربِ بچه دَ سَرِ پُل

مُغولِ دخترِ دَ سیلِ گُل

میانِ قُمری و بُلْبُل

بِیا نازوکِ مُغولِ مه

ایا خرمونِ گُلِ مه

مُغولِ دخترِ که آوازِ اربِ بچه ره شنید، زیادِ تعجُبِ کد. دَ دلِ خُو گُفت:

” نامِ از مه ره بغیرِ از آتِه مه هیچِ کسِ دِیگِه خبرِ ندره، ای کی یه که
نامِ از مه ره بلده؟ ”

مُغولِ دخترِ دَ آمی فکرِ بود که اربِ بچه پِیشِ مُغولِ دخترِ رسید، مُغولِ

دخترِ دید، جوانِ استه، میانِ باریک، چارِ شانِه، سپرِ سینه و بُلند

قد، چیمایِ بادامی. از چهرِه شی مردانگی و باتوریِ مُبارِه. عیارِ بچه

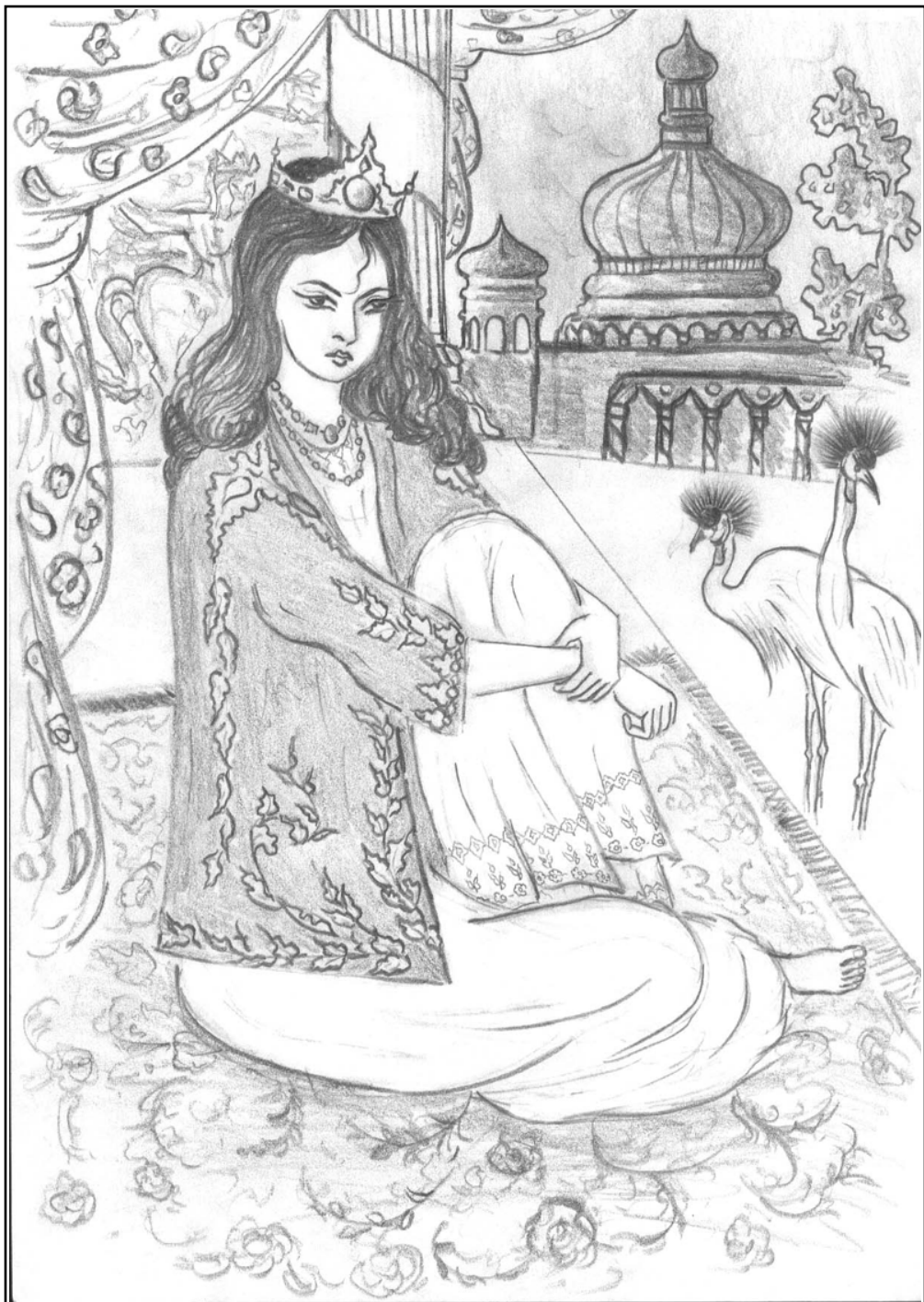
یه که ازو آلی نه دیده و نه شنیده. دیده هر دُو قدِ یکدیگِه گیری

شُدِه سُسْتی دَ جانِ هر دُو دَوید، مُغولِ دخترِ، پِیشانیِ شی عرقِ زد و دلِ دَ

دلدارِ دَد. بی حالِ شُد، از هوشِ رافت. بِلِه تختِ درازِ شُد، غلامِ مُغولِ دخترِ

اربِ بچه ره بِلِه تختِ شنند و ندیمه مُغولِ دخترِ آورِه دَ هوشِ اُورد.

اربِ بچه تمامِ قصایِ خُوره بلده مُغولِ دخترِ گُفت. قدِ ازو دردِ دلِ کد و از

دل هر دُو دَ تپش اُفتاد. ارب بچه پُرسید:

” آی جانِ جانم ، ما چطور میتَنم جای توره پیدا کنم؟ “
مُغول دختر گُفت:

” آی شاهزاده عالم! ما یک منچه گُل ره گرفتِه، سُونِ قصرِ آتِه خُو تیت
کده مورم، تُو گُل ره دانه دانه جمع کده بیا تا که جای از مه ره پیدا
کنی. “

مُغول دختر از جای خُو بال شده قد غلام و کنیزای خُو سُونِ کاخ ریی
شُد، و منچای گُل ره چینده و دَ راه تیت کده رافت. ارب بچه ره قد کوه
غم دَ جای ایشْت. ارب بچه از پاس مُغول دختر گُل ره دانه دانه جمع کده
سُونِ قصرِ آتِه مُغول دختر مورافت. از دُور مُغول دختر ره دید که قد غلام
و کنیزای خو بَین درختا گُم شُد. ارب بچه آه سوزناک کشیده دَ آواز
غم انگیز شروع کد:

مُغول دختر دَ ای باغی

دُو زولفانت پری زاغی

زَدی دَ قلبِ من داغی

بیا نازوک مُغولِ مه

آیا خرمونِ گُلِ مه

ارب بچه گُل چینده پیش قصرِ آتِه مُغول دختر رسید. ایوانِ دید چون
کوهِ بابا بُلند و کاخِ فرعونِ آلی کُته. دید سَرِ دروازه دَ رواج نیاکو

عکسِ کنیشکوره کشیده که خراج هفت کشور دَ نام شی جمع موشُد.
 ارب بچه سرگردو ای طرف اُو طرف کدم کس ره موپالید تاکه ازو
 معلومات بگره. یکدغه نقش پای مُغول دختر ره دَ بَلِه خاک دید. شیشیت
 جای پای ازو ره قد دِسْت خُو لَمَس کد. از دُور یک پیر زال کینی پیدا
 شُد. کینی دید که جوان بُلند و بالا یه، ماه چارده، مرد مردانه،
 سینه شی سینه رستم دستان، کینی کِلکِ هُنرمندِ خداوند ره آفرین
 گُفت. ارب بچه دَ ای طرف اُو طرف مورافت و بیتاب بُود. کینی نزدیک
 رسیده گُفت:

”او سُوری! چه زمی تای پای تُو سُرخ آمده، قد خاک چیز دُونڈل موکدی؟
 از قد و قواره تُو معلوم موشه که غدر قوغ خوری! یا که از سر خُو سیر
 آمدے که گرد قصر شاه میگردی؟“
 ارب بچه خلطه پیسه ره سُونِ کینی پیش کد و یک مقدار پُل کینی ره
 دده گُفت:

”آجی ما بچه تُو و تُو آبه مه، ما هوا خوای مُغول دخترم....“
 هنوز گپای ارب بچه ختم نشده بُود که کینی گُفت:
 ”رستی که عجب سُوری جوانی! نام مُغول دختر ره از کجا خبری؟ ما که
 دایه شی استوم نشینیدوم که یگو نام دختر شاه ره خبر باشد. آلی
 تُو چُپ باش که مُغول دختر ره گله کده و صوبا قوده میه و چند روز
 پاس اوره موبره.“

رنگ از رُوی ارب بچه پرید و ورخطا گُفت:

“ آجی توره دَ خدا! یگو سر ایشته کُو که ما طاقتِ دُوری مُغول دختر ره ندروم.”

کَینی دل شی بَلدِه ارب بچه زیاد سوخت، گُفت:

“ بچیم زیاد بیتابی نکو، عجله نکو که عجله کارِ شیطویه. امشاو

ره منده یی، دَم خُو راس کُو. صُوبا شاو توره قد خُو دَ اوماغ مندیل

بندی مُغول دختر موبرُم و یگو چاره مونم.”

کَینی ارب بچه ره دَ خانه بُرد، ارب بچه امشاو ره دَ راحتی خاو شد و دَم

خُو راس کد. صوبای شی قد کَینی دَ سیلِ شارِ رافت. شاو که پس

آماد، کَینی اوره نقش ونگار کده و کالای دختر خوره دَ جان شی دَد.

ارب بچه رقمِ دختر زیبا آلی قد ناز و کرشمه سُونِ کاخِ شاه قد کَینی

قاطی رافت. وختیکه هر دُو از دروازه تالار کاخ دُرو شد ارب بچه دید

که عَجَب تالاره، قندیل های زیبا اوزو یه و تمام تالار ره آزین بندی

کده. مُغول دختر ره بیری جور کده و دَ بَلِه تخت شنده. مُغول دختر

چند برابر مقبول و زیبا شده بُود. دل ارب بچه تا رافت و قابو شد از

خود بیخود شنه لیکن دَ سختی خود خوره اداره کد.

ارب بچه دَ کالای دختر کَینی دَ یک گوشه شیشت و دل شی از غم پُر

بُود. خاتونو و دخترنِ شاه و وزیرای شی تمام دَ شور و شغب خُو بُود

که نوبت دَ غزل گُفتو و بَیت خاندو رسید. دخترِ وزیرِ رُوی خُو سُونِ

کینی بال کده گُفت:

” آچول! امشاو باید دختر تُو غزل بُوگیه.“

ارب بچه چیم خُو از مُغول دختر ختا نمی دَد، لبای مُغول دختر خشک شُدِه
بُود. کینی ارب بچه ره تُوکی زده آهسته گُفت:

” بچی! مُوگیه غزل بُوگی، چه چاره مونی؟“

یکدغه ارب بچه قد آوازِ زنانه دَ بَیت خاندو شروع کد:

مُغول دخترِ آلودی

که تُو مندیل ره کج مندی

دلِ ارب ره بر کندی

بیا نازوک مُغولِ مه

آیا خرمونِ گلِ مه

مُغول دخترِ آوازِ ارب بچه ره شناخت، بال شُدِه مندیل ره دَ یکطرف
اندخت، غالمغال شروع شُد. تمام خاتونو و دخترنِ پادشاه و وزیرای شی
سَرِ ارب بچه قار شُد که ” دخترِ کینی تُو چه رقم غزل گُفتی که
فرخنده مُغول دختر ره قار کدی.“

مجلس مندیل بندی بیرو شُد. ارب بچه قد کینی پس دَ خانه رافت. دَ
خانه کینی ارب بچه بیتابی مُوکد که ” ما دیگه مُغول دختر ره
نمینگرنم.“

کینی آورده دل داری دده گُفت:

”خیره، صُوبا شاو مجلسِ خینه یه، ما توره بسم قد خُو قاطی دَ مجلس موبرم.“ صُوبا شاو کینی ارب بچه ره بسم دختر جور کده قد خُو دَ خانه مَغول دختر بُرد. دَ شاو خینه بندی مجلس زیاد بیر و بار بُود. کینی قد ارب بچه دَ مجلس دُرو شُد. تمام دختر و خاتونو دستای خوره خینه کد که نوبت دَ غزل رسید. دختر و دَ جان دختر کینی (ارب بچه) ماکم شُد که ”تُو خُوب غزل موگی، باید امشاو یک خوب بیت بیخانی.“ ارب بچه گپ نزد. کینی دَ بغل ارب بچه ٹوکی کد که ”چه چاره مونی.“ ارب بچه شروع دَ بیت خاندو کد:

مَغول دختر خینا کردی

به مو قولِ وفا کردی

ارب ره مُبتلا کردی

بیا نازوک مَغولِ مه

ایا خرمونِ گلِ مه

آواز ارب بچه غم انگیز بُود، مَغول دختر که ای بیت ره شنید، بیتاب شُد. از تخت تا شُد و مجلس ره بیرو کد. خاتونو و دختر و کینی ره قد ارب بچه قاطی از قصر بُور کد. کینی سر ارب بچه قار شُد:

”او بچه! تُو چره مجلس ره بیرو و لیگد کدی؟ صُوبا شفق مَغول دختر ره موبره!“

ارب بچه کینی ره گُفت:

” صُوبَا پِیش از شفق مه ره از خاو بیدار کُو. ”

کِینی قبول کد، و ارب بچه رافت و سرِ بامِ خانه خاو شُد. خاو از چیم شی پریده بُود. سُون ستارا توغ موکد، بَلدِه مُغول دختر فکر موکد. دل شی از غم گیرنگ شودد که کم کم خاو رافت. یک وخت ارب بچه از خاو بیدار شُد که گرمی دَ تمام جای تَنک شُدِه. ارب بچه پِیش کِینی رافت که ” چره مَرِه بیدار نکدی؟ ” آوالِ مُغول دختر ره پُرسید. کِینی گُفت: ” دَ وخت شفق قُوده مُغول دختر ره بُرد. ”

آه ارب بچه بور شُد. کِینی دِستی راه ره بَلدِه ارب بچه نشو دَد. ارب بچه گَریه و و ناله کَدِه رُوی خُو سُون بیابو کده رافت تاکه از پِیش چیم کِینی گم شُد.

ارب بچه سنگ دَ پای خورده، سرگردو دَ دشت و کوه مورافت و از غم مُغول دختر دل شیبقه بُود. کوه غم دَ بَلِه شی کوربه کده بُود. چاشتِ روز دَ یک وادی خوش آب و هوا رسید. از مَندگی پایای شی اولیلِه زده بُود. دیگه حال پِیشِ رافتو نَدشت. از بَین سبزه ها و گُل و لاله مو رافت. دشت و کوه پوشیده از گُل های رنگارنگ بُود و قول و قوبی از درخت پُر بُود، از بَین دره یک دریا تیر شُدَد.

ارب بچه از مَندگی بیحال شُدَد، دَ نِیتِ دَم رَسی دَ تای درختِ سیو شِیشت. چیم شی دَ سیوای سُرُخ و پُر آو خورد، دَ سختی بال شُدِه چند دانه سیو از شاخچه درخت چینه دِه پس دَ کُنَدِه درخت تکیه کَد. بعد ازی

که سیوا ره نوش جان کد، کم جان گرفت بَسَم حرکت کد. از دره زیبا
بُور شُد، دَ دشتای پراخ رسید که سر و پای نَدشت. ارب بچه خدا ره یاد
کده پیش مورافت که دُوری مُغول دختر اُوره بیتاب کد. از سوزِ غم از
تای دل دَ بَیت گفتو شروع کد:

مُغول دختر سفر کرده

لِباس خُوب دَ بر کرده

سر از خانه بدر کرده

مرا خونِ جگر کرده

بِیا نازُوک مُغولِ مه

آیا خرمونِ گلِ مه

ارب بچه بَیت خنده و غزل گفته گایی از قضا و قدر گَیله موکد و
گایی از بخت خو مینالید. اَمی رقم قد غمِ دل قاطی ارب بچه روز ره تا
بیگاه راه رافت تاکه دَ دَم غروب دَ سَرِ دُو رایبی رسید. حیران مند که از
کدم راه بوره و مُغول دختر ره از کدم راه بُرده، دَ آواز بُلند شروع کد:

رسیدم سَرِ دُو رایبی

نه راه پیدا نه روشنایی

امان از دردِ تنهایی

بِیا نازُوک مُغولِ مه

آیا خرمونِ گلِ مه

آوازِ ارب بچه دَ گوشِ مُغولِ دختر رسید که زیاد دُور نشدَه بُود.

مُغولِ دختر امر دَد که شاو شدَه و هوا تَرِیک شدَه موره زنگولا ره دَ گردونای اُسترو بستَه کد. دَرنگِ دَرنگِ زنگولا دشت و صحرا ره پُر کده بُود. وختیکه آوازِ زنگولا دَ گوشِ ارب بچه رسید نزدیک بُود از هوش بوره لیکن ارب بچه تیز تر ریی شد. از شنیدون آوازِ زنگولا جان گرفتَه شروع دَ دَویدو کد. خود خُوره دَ کاروانِ قُوده رَسند و دَ آوازِ بُلند شروع کد:

مُغولِ دختر گُل غوزه

بُلند بالای کج موزه

دِلت بر مو نمی سوزه

بیا نازوکِ مُغولِ مه

ایا خرمونِ گُلِ مه

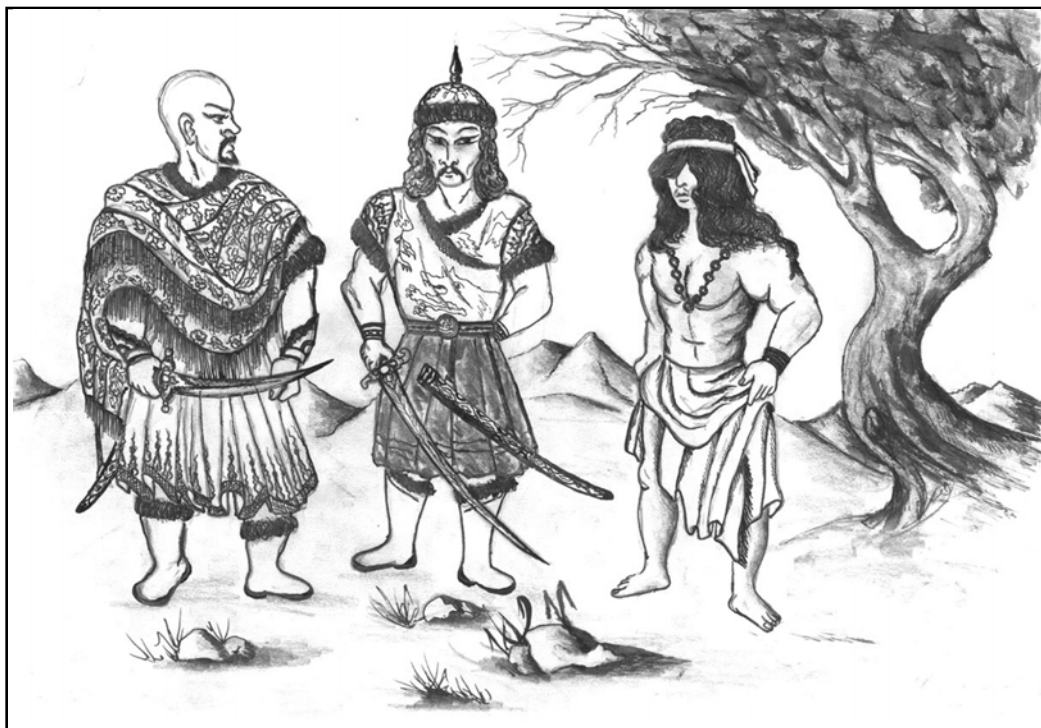
سواری قُوده والا دَویده ارب بچه ره گرفت کِشال کده پیش سارو اُورد، مُغولِ دختر از کجاوه تا شد. آسِ دیگه طلب کد و سرِ آسِ سوره سُونِ ارب بچه رافت. وختیکه پیش ارب بچه رسید، قُوده والا ره گفت:

” ای ملنگ آتِه مه یه، که زیاد وفاداره، مو ازی از ریزگی قاطی کِئَه شدِه.“

قُوده والا ارب بچه ره ایله کده قد ازو زیاد خوبی کد، و یک آس اُورده اُوره سوار کد. ارب بچه از دیدنِ مُغولِ دختر چراغِ اُمید دَ دل شی روشن

تر شده از نو زنده شد. آس شی قد آسِ مُغول دختر جوهره مورافت. او که دید مُغول دختر رقم سوار کارا آلی چابک و چالاک سوار آس شده قد خو فکر کد "آمی مُغول دختر سوار کار باشه یا نه؟" دَ آمی مقصد شروع دَ بیت خاندو کد:

مُغول دختر گُلِ بَدیو
چه پم کردی سَرِ مَدیو
دَ ای دشتا بیدی جولو
بیا نازوکِ مُغولِ مه
آیا خرمونِ گُلِ مه

مُغول دختر وختیکه غزل ره شنید، آس خُوره جُولو دد. چند میدان تاخت
کد. ارب بچه دَ دل خو مُغول دختر ره آفرین گُفت و سُونِ مُغول دختر
موسخندی کده اُوره گُفت:

”خبر نَدشتم که مُغول دختر سوار کار ام باشه“

ارب بچه قد کاروانِ قُوده مورافت و دَ ای فکر بُود که چه چاره کنه. چه
رقم مُغول دختر ره از دِست ازو قوم ختا دده دَ ارمو و مقصد خُو بیرسه.
وختیکه کاروان دَ یک جای آباد و خُرم رسید. ارب بچه از سارو پُرسید:
”ای جای چه نام دَره؟“

سارو گُفت:

”ای منطقه ره شلک لنگر مُوگیه.“

ارب بچه قد آواز سوزناک شروع کد:

رسیدم بر شلک لنگر

به دین پاک پیغمبر

اگر مصلحت ترا باشه

زنم شوی ترا خنجر

بیا نازوک مُغولِ مه

آیا خرمونِ گلِ مه

قُوده والا ازی که فکر موکد او ملنگه دَ او چندو اعتنا نکد و کاروان
از وادی شلک لنگر تیر شد. ارب بچه قد کاروان قاطی مورافت و گاهی

قد مُغول دختر جوره رکاب می زد. کاروان دَ یک وادی دیگه رسید که درختای زیاد دَشت. هَر طرف درخت بُود و جویبار، تا چیم کار موکد درخت بُود. درختای چنار، آر آر و بید، زرد آلو، سیو، توت، شفتالو. کاروان از بَین درختا و از وادی دَ تیر شدو بُود که ارب بچه پُرسید:

”ای وادی چه نام دَره؟“

سارو گُفت:

”ای وادی دَره قولِ ترک شیوه یه.“

ارب بچه بَیت ره شروع کد:

رسیدم برِ ترک شیوه

مُغول دختر شوی بیوه

شوی نادوی تُو یه لیوه

بیا نازوک مُغولِ مه

ایا خرمونِ گلِ مه

آس ارب بچه قد آس مُغول دختر جوره مورافت. ارب بچه دَ اشاره قد مُغول دختر گُفتگو مُوکد. وخت سایه پریدو دَ شارِ شوی مُغول دختر رسید. مُغول دختر پس دَ کجاوه شیشته بُود.

وختیکه کاروان قُوده دَ شار رسید، شار چراغانی شد و مردُم دَ شور و شغب و غلغله بُود. هَر طرف رقص و پای کوبی بُود. ارب بچه حال شی هَر لحظه خراب تر شده مورافت. قُوده دَ پیشِ قصرِ شوی مُغول دختر رسید.

ارب بچه قصر شوی مُغول دختر ره دید که کاخ زیبا یه، رقم تخت
جمشید آلی پراخ و دلکشا. درختای پُر گُل و میوه دار پیش کاخ ره
بهشت برین جور کده بُود.

داماد نبُود، پادشای مملکت خود شی دَ راهِ بیری آمده مُغول دختر ره از
کجاوه تا کده دَ قصر بُرد. ارب بچه ره دَ یک گوشه کاخ جای دَد.
ارب بچه اُمشاو ره مَنده و خَسته دَ قصر تیر کد. مردُم تاهنُوز دَ شور و
شوقِ طوی بُود، که شاه هفت روز طوی اعلان کده بُود. گَصُوبای دیگه
که ارب بچه از خاو بیدار شُد، پیش کِلکِن کاخ ایستاده شُدِه باغ و
بوستان کاخ ره تماشا موکد. دَ یادِ مملکتِ خود خُو اُفتاد، دَ یادِ ارب
شاه اُفتاد که همیشه داد یار و عادل بُود. دید دیگه چاره نَمنده و
مُغول دختر ام از دِست رفته. خود خُو دَ ناجوری زده دَ آواز بُلند شروع
کد:

مُغول دختر حَبیبِ مه

دَ دردِ دلِ طَبیبِ مه

خدا کرده نصیبِ مه

بیا نازوکِ مُغولِ مه

آیا خرمونِ گُلِ مه

خبر دَ مُغولِ دختر رسید که ملنگ ناجوره شُدِه و هیزیو (ایله گویی)

موگیه، مُغولِ دختر از شاه اجازه گرفت که :

” ملنگ از ریزگی تاهنوز دَ مرضِ دلِ دردی گرفتار موشه. ما وختیکه دستِ خُو دَ بَلِه دلِ شی میلم، ملنگ جور موشه. ” شاه اجازه دَد. مُغول دختر پیش ارب بچه آماد و آورده گُفت:

” زیاد بیتابی نکو، داماد ناجوره، جور شدنی نی یه، تُو حوصله کُو یزدان دَ داد مو میرسه و مو یگو چاره مونی. ”

ارب بچه خوشحال شده آرام شد. ارب بچه صوبا شی چند نفر ره دَ کرایه گرفت و چند اسب خرید. قد نفرای خُو دَ پیش دروازه شرقی شار و عده ایشت و خود شی پیش شاه و مُغول دختر رافت. از شاه و مُغول دختر اجازه گرفت که ما باید پس دَ شارِ خود خُو بورم و شروع دَ بیت گُفتو کد:

مُغول دختر تُو حَی باشی

سَرِ کوکُولِ نَی باشی

مَنِه گُل و کَمَی باشی

بِیا نازوکِ مُغولِ مه

آیا خرمونِ گُلِ مه

ارب بچه قد سوارای خُو از دروازه شرقی شار بُور شد و دَ بُرون شار سُونِ شمال تاخت کد. تاکه خود خُو دَ راهِ شلک لنگر رسند و شاو ره دَ دامونِ دَشت مند. یک هفته دَ دشت و جنگل تیر کد و هر کس که از شارِ شوی مُغول دختر میماد احوالِ شار و شاهی مملکت ره جويا موشد.

دَ یکی از روزا که ارب بچه کالای شاهی پوشیده بُود. سوارای خوره

مُجهز (تیار) کده بُود. یک کاروان از طرف شار پیدا شُد و ارب بچه و سوارای شی خودون خُو دَ پیش ساروی کاروان رَسند. احوالِ شاه و مملکت شی ره پُرسان کد. سارو دَ صد افسوس گُفت:

”شاهزاده بزرگوار که مریض بُود از دنیا رافته و شاه هر چه تداوی کد فایده نَدَد. بلاخره شاه زاده جان به حق دَدَه تمام مردُم شار ره عزادار کد. بیری شاه زنده بیوه مَنده.“

ارب بچه صد افسوس خورد و قد سوارای خُو طرف شارِ شوی مُغول دختر ریی شُد. وختیکه ارب بچه و سوارای شی دَ دروازه شار رسید. دروازه وان که از منِه روبات راه ره توخ موکد خبر دَ سالار خُو دَد که چند سوار از دُور دَ تاخت میه، شاید کدم پیک (خط رسان) باشه. سالار دروازه وان خود شی پیش دروازه آماد. وختیکه ارب بچه و سوارای شی دَ دروازه رسید، دروازه وان ازو استقبال کده پُرسید:

”شمو کی آستید و از کجا مایید؟“

ارب بچه دَ ادب و احترام دِست خُو دَ بله سینه خُو ایشته گُفت:

”بچه مُغول شاه استوم و دَ پُرسان احوالِ شاهی مملکت شمو آمدم.“

دروازه وان پیش ارب بچه تعظیم کد و قاصد دَ شار پیش پادشاه ریی

کد که ”بچه مُغول شاه آمده و دَ زودی دَ قصر شاه میرسه.“

وختیکه مُغول دختر ای خبر ره شنید خوشحال شُد و فامید که ”ای کار

چاره جویی ارب بچه یه.“

ارب بچه قد سوارای خُو دَ شار دُرُو شُد. دید شار که تازه از طوی خلاص
شُدہ آلی سیاه پوش شُدہ بُود. ارب بچه پیش شاه رسید و گُفت:
”عُمَرِ شاه و حکومت شی دوام دار باشه، امدوم که احوال شاه ره
بگیرم.“

شاه که چیمای شی پُر آو شُدہ بُود، گُفت:

شهنشای عالم و امیر سلامت باشه، داماد شُمُو عُمَرِ خُو دَ شُمُو بخشید.“
ارب بچه صد افسوس کد و دَ غم شاه شریک شُد. شاه ره دل داری دَدہ
گُفت:

”آی قبله عالم! عُمَرِ تمام دَ دست خداوندِ بزرگه. هر چه مصلحت خدا
باشه. منزلِ آخری کُل از مو منزلِ آخرت استه، آلی مصلحت چه یه؟“
شاه گُفت:

”آی امیرِ دلیر! چاره کار ای استه که مَغُولِ دختر که چند روز میمان از
مو بُود، آلی ما آورہ دَ شُمُو تاوُولِ میدُم چَره که ما لایق ازی بیری ره
نَدشتُم. ما دیگه بچه ندروم و مَوسون مه خُشکه.“

ارب بچه دل شی بلده شاه زیاد سوخت و قد چیمای پُر آو گُفت:

”هر چه مصلحت شاه باشه، خدا که داد گره، دوستی مو و شُمُو ره دوام
دار دَشته باشه.“

صُوبا گاه سر خُنکی ارب بچه، مَغُولِ دختر ره گِرَفته قد سوارای خُو از
شاه خدا حافظی کده از شار بُور شُد.

وختیکه ارب بیچه و مُغول دختر دَ شار مُغول شاه رسید، مُغول شاه زیاد تعجب کده پُرسید:

آی جوان! تو کی آستی و دختر مه ره کجا اورد؟
ارب بیچه تمام قصای خوره از سیر تا پیاز راست بلده مُغول شاه گفت.
شاه انگشت حیرت دَ دندو گرفته گفت:

آی جوانمرد! سلطنت ارب شاه پربقا باشه، هر چه قسمت از طرفِ خدا باشه.

ارب شاه عمر خوره دَ جوانمردی و داد تیر کده، آوازه عدل شی ره زیاد شنیدوم.

مُغول شاه، مُغول دختر ره دَ نکاح ارب بیچه اورد و پنج من طلای سُرخ قد تحفه زیاد ارب بیچه و مُغول دختر ره پیش ارب شاه ری کد.
ارب بیچه دست مُغول دختر ره گرفته از مُغول شاه خدا حافظی کده از شار بُور شد.

دَ بُرون شار ارب بیچه زمین ره بوسه کده شکر خدا ره بجای اورد و قد مُغول دختر سونِ غرجستو و مملکت ارب شاه ری شد.